

'Dit raakt ónze toekomst'

Van armoede tot ondernemerschap en van woningnood tot klimaat: jongeren weten precies wat zij op de agenda voor de komende Tweede Kamerverkiezingen zouden zetten. 'Beslissingen die nu worden gemaakt, hebben een grote impact op jongeren en hun toekomst. Waarom vragen politici niet wat wij belangrijk vinden?'

Mark Verstraeten, 4 vmbo-tl

ARMOEDE

"Thuis zijn we bewust met geld bezig. De koopkracht gaat achteruit: de inflatie is met 6,4 procent gestegen en de lonen maar met 3,6 procent. Wat de politiek nu doet, is accijnzen opleggen en meer bekeuringen uitdelen. Mensen die qua geld ruim zitten, kunnen dat betalen. Maar mensen die in armoede leven niet."

Amse Stienstra, 5 havo

MENTALE GEZONDHEID

"Ik maak me er zorgen over dat zoveel jongeren zich ongelukkig voelen. Jongeren worden vaak niet serieus genomen. Als zij niet de hulp krijgen die ze nodig hebben, kan dit leiden tot extra problemen. Denk aan problemen thuis of op school, depressies, agressieproblemen of zelfmoord."

Anonieme leerling, 5 havo

ONDERNEMERSCHAP

"Mijn familie heeft een eigen bedrijf en dat is hard werken. Ik vind dat het in Nederland momenteel oneerlijk verdeeld is. Hoe meer geld je met een eigen bedrijf verdient, des te meer geld je moet inleveren. Ik vind dat niet eerlijk als je ziet hoeveel uur deze mensen werken."

Max Verhoeven, 5 havo

INSPRAAK JONGEREN

"Ik merk dat er te weinig gevraagd wordt wat jongeren belangrijk vinden. Dit terwijl de beslissingen die nu worden genomen een grote impact hebben op ons en onze toekomst. De politiek zou meer moeten kijken naar hoe jongeren tegen maatschappelijke kwesties aankijken."

Kalle Marijnis, 3 gymnasium

KLIMAAT

"Onze toekomst ziet er dystopisch uit als je ziet hoe de overheid met het klimaat omgaat. Een deel van Europa zal onder water komen te staan en de zomers zullen zo warm zijn dat je amper het huis uitkomt. De regering moet focussen op het welzijn van mensen. Investeren in natuur in plaats van in fossiele subsidies."

Nikki van de Veerdonk, 5 havo

MOBIELE TELEFOONS IN DE KLAS

"Ik ben niet voor, maar ook niet tegen een verbod op mobiele telefoons in de klas. Ik vind het respectloos wanneer leerlingen tijdens een les op hun telefoon zitten. Aan de andere kant is het je eigen verantwoordelijkheid als je daardoor de les mist. Het lastige van een verbod vind ik dat je bij privéomstandigheden niet bereikbaar bent."

Yara Sennema, 5 havo

VLUCHTELINGEN

"Wat mij bezighoudt, is het vluchtelingenprobleem. Daardoor viel ook het kabinet-Rutte IV. Ik maak me zorgen over de toekomst. Aan de ene kant vind ik dat we vluchtelingen moeten opvangen, aan de andere kant hebben we een serieuze woningnood. Ik wil niet tot mijn dertigste bij mijn ouders wonen."

Oliver Rauwerda, 4 mavo

ONDERWIJS

"Voor mij is onderwijs absoluut het belangrijkste thema, zeker met het oog op het lerarentekort. Vanwege het lerarentekort krijgen wij voor een vak nu les van een andere school, wat praktische problemen met zich meebrengt. Onderwijs gaat uiteindelijk over onze toekomst en het is belangrijk dat iedereen goed les krijgt."

Myrthe Drenth, 5 vwo

WONINGNOOD

"Als ik op mezelf wil wonen, is de wachttijd voor een huurwoning nu vijf jaar. Ik ben bang dat die wachttijd alleen maar oploopt. Meer woningen bouwen is logisch, maar niet makkelijk vanwege het personeelstekort en de stikstofcrisis. Misschien kunnen meer leegstaande winkels tot woningen worden omgebouwd."

Servaas Ransijn, 4 vwo

KLIMAAT

"Klimaatverandering wordt vaak gezien als een probleem voor de toekomst, maar het is een urgent probleem. De politiek moet sterke maatregelen nemen. De vorige kabinetten hebben dat niet gedaan; zij waren enkel bezig met problemen die op dat moment speelden. Het verzet tegen fossiele subsidies vind ik daarom goed."

Luc Theuns, 4 havo

MIGRATIE

"Ik maak me soms zorgen over migratie. Ik ontmoette laatst Oekraïense vluchtelingen die een appartement hadden gekregen. Tuurlijk hebben die mensen hulp nodig, maar er zijn ook veel Nederlanders die in armoede leven. Soms heb ik het gevoel dat vluchtelingen meer aandacht krijgen dan Nederlanders, en dat is ook niet eerlijk."

Rens van der Hulst, 5 vwo

VAPES EN E-SIGARETTEN

"Via het nieuws kwam ik erachter dat de tabaksindustrie compleet is doorgeslagen. Blijkbaar stopt deze industrie in één vape, oftewel een e-sigaret, de hoeveelheid nicotine van twintig sigaretten. Dat is echt absurd. Ik vraag me af waarom er geen wet is die dit tegengaat."

Fabian de Vries, 6 vwo

MEER AANDACHT VOOR HET BUITENGEBIED

"De regio's in het buitengebied, zoals Zeeuws-Vlaanderen waar ik woon, lijden onder achteruitgang. Het wordt hoog tijd dat de politiek de problemen serieus neemt. De werkgelegenheid moet hersteld worden en de cultuur behouden, zodat deze regio's weer kunnen schitteren."

Freek Wouters, 5 havo

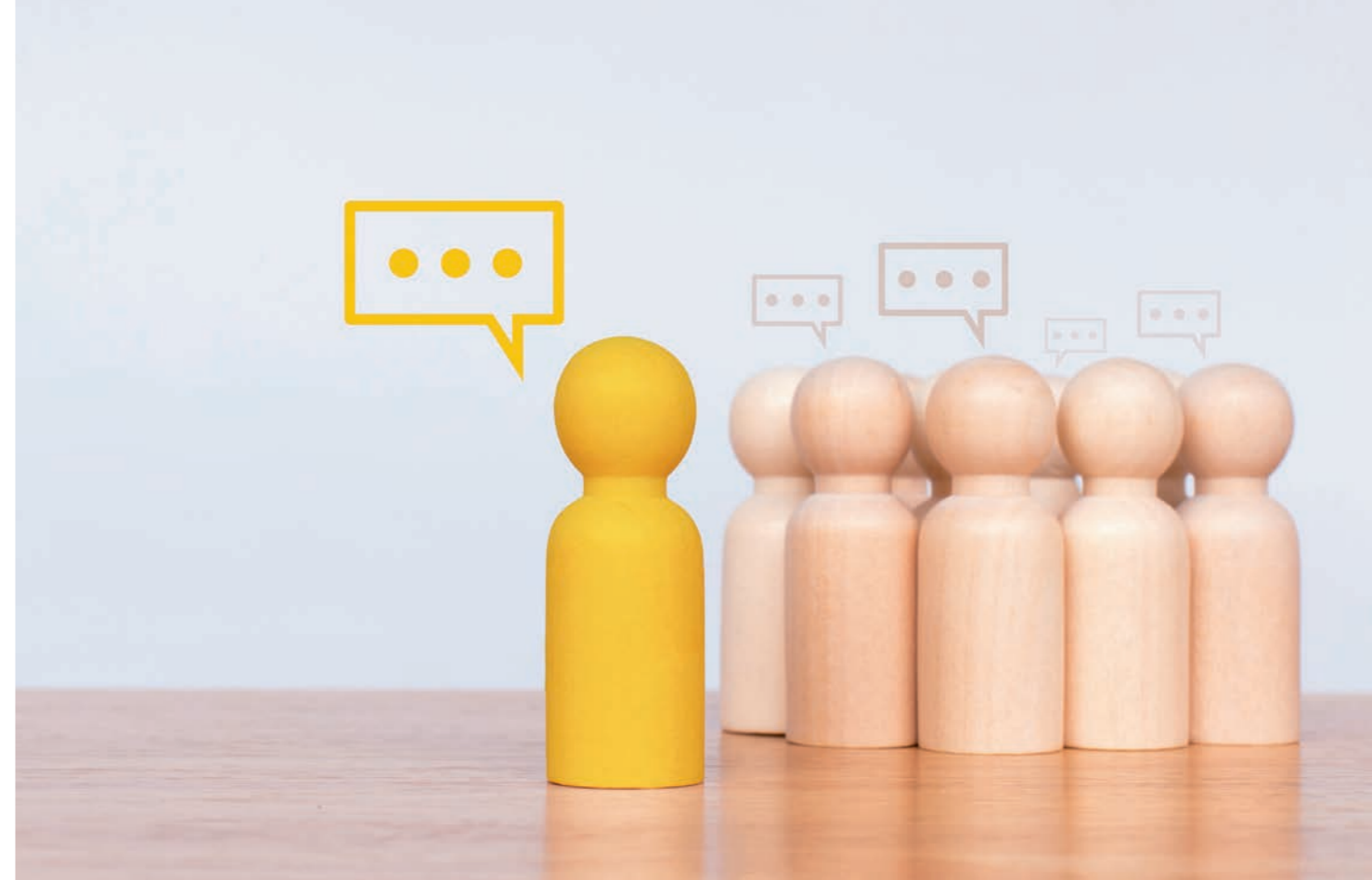
VAPES EN E-SIGARETTEN

"Ik vind dat vapes en e-sigaretten niet goed genoeg bestreden worden in Nederland. De smaken worden misschien verboden, maar er blijven manieren om toch aan vapes met smaken te komen."

Bram Burghard, 6 vwo

WONINGNOOD

"Het woningtekort is een kwestie die mij diep raakt. Voor mijn generatie is het cruciaal om toegang te hebben tot betaalbare en goede woningen. Een thuis is niet alleen een recht, maar ook het fundament van stabiliteit in onze samenleving."

ONDERZOEK PRODEMOS

ProDemos en het Nationaal Comité 4 en 5 hebben onderzoek gedaan naar de democratische houding van middelbare scholieren.

Uit het onderzoek blijkt dat jongeren over het algemeen een positieve kijk op democratie hebben. Hun kennis en begrip van de toepassingen van democratische principes zijn echter beperkt. Ook zijn er bij de start van het voortgezet onderwijs aanzienlijke verschillen tussen vmbo- en havo/vwo-leerlingen. De onderzoekers pleiten daarom voor een gelijkwaardig burgerschapsaanbod voor alle onderwijsrichtingen.

→ Kijk op www.prodemos.nl voor meer informatie.